

že po Koroškem kot slovenskega preroka hvalisali. Tudi naš „Stajerc“ je prinesel tekom 3 let približno 5 krat omenjeno očitjanje o Brejčevem krščanstvu. A šele ko je naš „Stajerc“ to šestkrat ponovil, ojunail se je pane Brejc in je šel tožiti. Vedel je seveda tudi čisto natančno, da je bil svoječasní urednik „Slov. naroda“ g. Nollí že mrtev, da je bil nadalje mitničar na tržaški cesti v Ljubljani istotako mrtev, in — tožil je! Potemtakim bi moral torej „Stajerc“ za tisto odgovoren biti, kar je zagrešil že pred leti prvaški „Slov. narod“! Seveda naš urednik tega ni hotel razumeti in tako je res prišlo do porotne obravnave. V tej obravnavi pa je koroško-kranjski dr. Brejc popolnoma pogorel. Ves njegov „dobiček“ so zdaj — veliki stroški... In pri vsemu temu je zdaj sodnijskim potom dokazano, da so še boljši kristjani na svetu kakor je to dr. Brejček... Pa še več! Pred sodiščem je namreč dr. Brejc pod prisego trdil, da „Stajerca“ v splošnem ne čita. Vprašalo se ga je, kako to, da pošilja „Stajercu“ popravke po § 19, ako ga ne čita. In pri tej priložnosti se je tudi porotnikom povedalo, da je „Stajerc“ Brejcu očital, da kmetom po dva- in trikrat več računa, kakor bi to smel po advokatskem tarifu. In dr. Brejc na to in enako očitjanje ni tožil.

Veliko zanimivega je še v tej razpravi. Zato pa naj podamo tudi v kratkem poročilo.

Sodišču predseduje dež. s. svetnik Moracutti; prisostvujeta pa dež. s. svetnik Kermek in dr. Oswalitsch. Tožitelj dr. Brejc je sam navzoč; obtožbo pa zastopa odvetnik dr. Hrašovec iz Celja. Tudi toženec urednik Karl Linhart je došel; zagovarja ga odvetnik dr. Mravlag.

Po izrebanju porotnikov vpraša predsednik, ako bi bila sprava mogoča. Dr. Hrašovec pravi v Brejčevem imenu, da ni proti spravi. Ali dr. Mravlag in Linhart izjavita, da se nočeta spraviti.

Džs. sv. Kermak prečita potem obtožbo. Le-ta se opira na članek, ki ga je objavil „Stajerc“ in v katerem se očita Brejcu, »da se ne odkrije in da kadi cigare, kadar sreča duhovnika z Najsvečejšim.«

Obtoženec Linhart izjavi, da se ne čuti krivega. Spisal in dal je natiskati dotični članek in prevzame zanj vso odgovornost. Omenjeno vest o dr. Brejčevi pobožnosti prinesel je leta 1901 »Slovenski narod« v veliko hujši obliki. Takrat ni Brejc tožil. Tudi »Stajerc« je prinesel že 5 krat isto vest, brez da bi Brejc tožil. Šele šestič je šel tožiti. Vsled tega se je dotično vest splošno za resnično smatralo.

Dr. Mravlag predlaga, da se prečitajo dotične številke »Stajerca«, »Slov. naroda« in »Slovenca«.

Dr. Hrašovec vpraša obdolženca (nemško, kakor je sploh vsa razprava nemška), kje je slišal dotična očitjanja.

Obdolženec: Na Kranjskem in v Trstu se je Brejcu to na raznih shodih očitalo.

Dr. Brejc vpraša nekaj.

Obdolženec Linhart: Z Vami nimam ničesar za govoriti. Ako hočete kaj vprašati, obrnite se do predsednika.

Dr. Hrašovec predlaga prečitanje »Slovenca«, nadalje zaslišanje prič Vencajz, Vera Vencajz in gospa Brejc.

Dr. Mravlag pravi, da nima nič proti prečitanju »Slovenčevega« članka. Ali toženec si je pustil od drugih listov mnogo hujšega očitati. Zdaj je urednik »Naroda« Nollí mrtev, ki bi moral pričati. Sicer pa predlaga dr. Mravlag tudi, da se prečitajo spričevala, ki jih je dobil Brejc od župnijskih uradov. Z njimi se bode dokazalo, kakšna spričevala dajejo duhovniki, kadar se gre za njih pristaše.

Dr. Hrašovec predlaga zaslišanje prič, da se stvar pojasni.

Dr. Mravlag je proti temu, kajti priče, ki niso nič vidle, ne pomenijo nič. Mi vsi nismo Brejca videli, ali zato ne moremo pod prisego potrditi, da mož očitganega čina tudi res ni storil.

Sodni dvor gre potem v posvetovalno sobo. Ko pride nazaj, naznani predsednik sklep, da se prečita liste in zasliši priče. Po prečitanju listov, iz katerih je razvidno, da se je Brejcu mnogokrat veliko hujše stvari očitalo, brez da bi bil tožil, se zasliši priče. Vse priče izpovejo v nemškem jeziku.

Priča Vencajz se seveda ne ve spominjati, da bi se dotični slučaj l. 1901 dogodil. — Priča Vera Vencajz in Brejčeva žena izpovesta istotako.

Obtoženec vpraša Brejčovo ženo, je-li se je tudi na agitacijskih vožnjah z Brejcom vozila. Priča zanika to.

Predsednik prečita potem personalni akt obtoženca. Istotako prečita spričevala ljubljanskih frančiškanov in župnega urada v Celovcu. Seveda je Brejc najbolj pobožni človek na svetu. Kako bi to tudi ne bil!

Dr. Hrašovec predlaga, da se zasliši Brejca kot pričo.

Dr. Mravlag je proti temu, češ da je vse eno, kaj bi Brejc izpovedal. Glavno je, da je »Narod« res dotični članek prinesel.

Sodni dvor se posvetojuje in naznani potem sklep, da se dr. Brejca kot pričo zasliši.

Dr. Brejc priseže in izpove povest o svoji takratni kandidaturi. V »Narodu« je čital članek, v »Slovencu« pa odgovoril. »Stajerca« čita le slučajno, ker ni nanj naročen. Dotični slučaj se na noben način ni dogodil. Pravi, da nima »čustva« (Gefühl), da bi bil »Stajerca« čital.

Dr. Mravlag vpraša pričo, zakaj ni že leta 1901 »Slovenski narod« tožil.

Dr. Brejc pravi, da to ni smatral za potrebno. Sodni dvor gre potem v posvetovalno sobo, da stavi vprašanja. Na predlog tožitelja se stavi dva vprašanja i. s.: 1. Ali je K. Linhart z dotičnim člankom dr. Brejca na ta način razžalil, da mu je očital motenje vere? — 2. Ali je K. Linhart z dotičnim člankom dr. Brejca na ta način razžalil, da ga je zasramoval?

Nato pride obtožni govor dr. Hrašovca. Govor je bil jako plitev. Videlo se je, da zagovarja Hrašovec slabo stvar.

Dr. Mravlag je v dolgem, krasnem govoru raztrgal obtožbo. Po mnenju obtoženca naj bi se Linhart kar z zvezanimi rokami izročil sodišču. Kakšna je zaprisežena izpoved Brejčeva? On pravi, da ima »čustvo«, da »Stajerca« preje ni bral; nas pa Brejčeva čustva nič ne brigajo. Pred sodnijo se mora natančno in jasno govoriti. Brejc trdi, da »Stajerca« ne bere; ali popravke mu le pošilja. Nadalje kaže zagovornik na razne neresnice v obtožnem govoru. Najhujše očitjanje, ki more zadeti klerikalnega poslanca, se je vrglo Brejcu v obraz in on ni tožil. Zdaj bi se pa rad nad Linhartom za tisto maščeval, kar mu je očital »Slov. narod« že leta 1901. Zagovornik prosi porotnike, da naj po svoji vesti sodijo, kajti tudi oni so dobri kristjani, pa čeprav nimajo to kakor Brejc uradno potrjeno. Zavijanje obtožbe: tukaj ne pomaga.

Linhart: Brejc je pošiljal popravke »Stajercu« in sicer takrat, ko se mu je očitalo, da kmetom dva- in trikrat toliko računa, kakor bito po advokatski tarifi smel storiti.

Po teh govorih so šli porotniki v posvetovalno sobo. Ko so se vrnili, naznani predsednik, da so porotniki oba vprašanja z 8 proti 4 glasovi zanikali. Zato je sodišče takoj obtoženca opustilo, dr. Brejc pa mora vse stroške plačati. Tako je končala ta tožba, ki se je vlekla že pol leta. Brejc je zahteval najprej, da se sodi Linhart pred ljubljanskimi porotniki. Ali to se ni zgodilo.

»Stajerc« je zmagal!

Politični pregled.

Besede za kmete. V državni zbornici govoril je te dni koroški napredni poslanec dr. Waldner in dejal m. dr.: »Kmetijski zastopniki v zbornici nimajo nobene politične moči. Polje kmetijske konkurence na Avstrijskem je veliko večje nego v drugih državah. Zato je bojazen razumljiva, kadar se gre za razširjenje tega konkurenčnega polja, kakor je zdaj to vsled pogodb z balkanskimi državami pričakovati. Govornik je potem te pogodbe in njih posledice za kmetijstvo razjasnil. Obrnil se je tudi odločno proti temu, da se očita kmetom oderušstvo kruha in mesa. Kmeti ne morejo svojih pridelkov zvišati, ker še danes tako kakor pred enim stoletjem delajo. Izobraževanje kmetijstva napreduje prepočasi in tudi deželni zbori ne storijo v tem oziru svoje dolžnosti. Bodočnost avstrijskega kmetijstva leži v tem, da se dvigne stanje kmetijske izobrazbe in da se da kmetu njemu pristojno politično moč.«

Državne in deželne finance. Posl. dr. Steinwender predložil je državni zbornici postavnega načrta, katerega namen je, da se pridobi 150 milijonov kron, od katerih bi dobila država 78, dežele pa 72 milijonov. Predlog zahteva: 1. Dviganje doklade k srednjimi in višjimi stopinjami osebno-dohodninskega davka. 2. Rentni davek za železniške prioritetne obresti. 3. Davek na dividende. 4. Davek na tantieme. 5. Ureditve pristojbin na dedščine. 6. Davek na avtomobile. 7. Zvišanje doneskov državnih prometov. 8. Zvišanje davka na žganje. — Deželam naj se pripusti dohodek deželnih doklad na pivo. Od države dobijo dežele 39 milijonov po konzumu žganja, 39 milijonov po številu prebivalstva, 27 milijonov po konzumu sladkorja. — Postavni načrt je jako temeljit. Govorili bomo o njemu obirneje, kadar se bode v zbornici obravnaval.

Odškodnina Turčiji. Dne 8. t. m. predložila je vlada zbornici postavbo glede odškodnine v znesku 2 1/2 milijonov turških funtov, katere moramo Turčiji za Bozno in Hercegovino plačati. Kakor znano, se je svoto že začetkom maja plačalo. Ednako postavno predlogo izročila bode vlada ogrski državnici zbornici.

Kmetске postavbe, ki jih je štajerski deželni zbor v zadnjem zasedanju sklenil, je zdaj turški cesar potrdil. Kakor znano, se tičejo te postavbe razdelitve skupnih zemljišč, reguliranja skupnih rabnih in upravnih pravic in raznih gospodarskih zadev.

Trpinčen je pri vojaki. Posl. Saitz in tovariši so vložili na deželnobrabnega ministra interpelacijo v zopetnem trpinčenju vojakov. V mestu Stockerau je namreč glasom te interpelacije v možnji ritmojster baron Reisky pustil vojake toliko časa »Laufschritt« in »Auf — nieder vaditi, da sta dva moža nezavestna na tla padla. Eden teh vojakov je še danes bolan, drugi pa ulanec Gril je baje po dveh urah umrl. Počakajmo, kaj bode minister o tej zadevi povedal. Ako je vse resnično, potem bi bilo treba pa tega oficirja pošteno kaznovati, da se enkrat tako nečloveško mučenje vojakov poneha!

Proti nadškofu v Krakovi se je poljska mladina hudo razburila. Nadškof se je namreč proti temu izjavil, da bi se pokopalo pesnika Slovacki v kraljevem grobišču. Vršile so se hude demonstracije proti nadškofu in je prišlo do boja s policijo, pri katerem je bilo mnogo ostrih ranjenih.

Na Ogrskem vlada že dalje časa ministerska kriza. Bivša Košutova neodvisna stranka je popolnoma razbita. Poroča se, da bode zdaj bivši finančni minister Lukacs novo vlado sestavil. Ta bi imela pač v prvi vrsti splošno in ednolično volilno pravico uresničiti. Skrajni čas bi že bil, da se enkrat na Ogrskem razmere zboljšajo. Košutovi bandi treba pošteno zobe pokazati!

Otok Kreta postaja zopet v političnem ozračju nevarno. Velevlasti so potegnile svoje vojske nazaj. Turčija se zdaj boji, da bi se hoteli Kretjani zopet upreti ali da bi si hotela Grška otok prisvojiti. Zato je Turčija izjavila, da bi to na noben način ne pripustila in raje vojsko napovedala.

Boji v Albaniji. Bojevití Albanci so se uprli in delajo Turčiji velike preglavice. Baje so pomagali Albanci turškega generala Dževat Paša, ki je šel proti Ipeku in Djakovem mir napraviti. Turki so izgubili 17 oficirjev in 350 mož. Seviljo uporniki Albancev znaša 14.000. Pravijo, da ne bodejo odložili orožje, dokler se jim ne ugodno samoupravo.

Srbske zadeve. Ob priliki 6 letnice umora kralja Aleksandra dobil je sedanji revolver-tergeček mnogo pism, v katerih se mu z uničenjem njega in njegove dinastije grozi. Kralj je baje grozno poparjen. Jurček je dobil pismo, v katerem se naznanja konec dinastije Karagjevičev. Presenetilo torej ne bi nikogar, ako bi se, nakrat, zopet o kraljevskem umoru na Srbskem slišalo. In s to državo, s to kraljevo srbsko gospodo bi nas naši prvaki radi zdržali. To bi bilo pač lepo!

Kmetje pozor! Ko pričnete zelje saditi, ne pozabite nikdar, da sadite vmes konoplja. Duhi konoplje je raznemu mrčesju tako zoperni, da gnušni potem tudi zelje v miru.

Dopisi.

Brezno. Zadnjič smo obljubili, da bomo romanu o nekem fajmoštru nadaljevali. Ker se v naših cerkvenih razmerah še nič ni izpremenilo, hočemo to obljubo tudi izpolniti. Danes bomo objavili 2. kapitel, ki je še precej poveljav proti temu, kar še bo prišlo. Bilo je velike sodebne dan. Naš fajmošter je bil namenjen iti zaognati meso in šarklje k različnim hišam. Ljudje so ga ob določenih urah pričakovali. Ali od fajmoštra ni bilo ne duha ne sluha. Zakaj ne? To je bilo tako. Naš fajmošter si je omislil dva kuharici po 18 let. Ena je kure smodila, druga pa je melšpeize delala. Te dve kuharici ste se na velike sobote dan prav močno steple. To pa se je fajmoštru tako dobro dopadlo, da se je vsedel na stól in je v taktu k pretepu živjela in pel. Zaradi tega se je 3 ure zamudil. Pretepa je imel posledice. Melšpeiskuharica jih je precej dobila in je šla kurjo kuharico tožiti. Sodnik jo obsodi na 3 dni ječe. Te 3 dni je odsedel pred binkoštnimi prazniki. Ali že drugi

lni
adi
ave
nih
nih
riši
er-
stu
ta-
ke
r"
la.
pa,
ati
al.
ač
rat
ka
reč
ka
de
do
eb

na se je fajmoštra lotilo tako hrepenenje po-
ve, da jo je šel v Marenbersko ječo obiskat.
je dovoljeni čas minil, opomni jetničar faj-
moštra, naj se poslovi od kuharice in naj gre
domov. S tem pa fajmošter nikakor ni bil za-
dovoljen. On je hotel čez noč v kajhi ostati.
Meničar ga je moral pod paznobo vzeti in
ga iz hajke peljati. Ko pa je kuharica čez tri
li zopet nazaj prišla, je bilo veselje nepopisno.
Zdaj pa resno besedo slavnemu konsistoriju v
Ljubljani. Mi nimamo ravno posebnega veselja
iz tega, da bi osebne človeške slabosti na dan
prerjavljali. Pa tukaj smo primorani. Mi farani v
Breznu hočemo v cerkvenih rečeh redi imeti.
Vet kmetov je izrazilo voljo, da bodejo presto-
jnik protestantizmu. V Breznu imamo danes
20 protestantov, ki lepo vzorno živijo, faj-
mošter pa —! Če ne bode mariiborski kon-
sistorij potrebno takoj ukrenil, bode moral
posledice na se vzeti. Če se ne bode nič izpre-
menilo, bode naš tretji kapitel veliko mastnejši,
kako da bode konzistoriju hudo postalo v žledeci.

Več faranov
Zreče pri Konjicah. Na popravek župnika
dne 20. junija v zadevi dopisa z dne 6. ju-
nija, št. 23, se sledeče odgovarja: Nerazum-
no je to, kako je vendar mogoče, da se več
članov celo enako nekaj namisli in v tem
govorjari in pripoveduje na domih, v gostinlah,
in cerkvah o pridigi svojega župnika, dočim pa
gospod o vsem tem ničesar vedeti neče. Zato
župniku toplo svetuje, naj on prihodnje ne-
bo svoje ovčice na prižnici resno za besedo
vzame in jih vpraša, kedaj je še on na prižnici
volitvah kaj govoril, tembolj pa še, da bi se
email: kdor jutri ne bo Novaka volil, stori
velik, smerten greh, ker s tem ne nasprotuje
svoji cerkvi, temveč škoduje samemu sebi. Cela
parčija je bila večidel volitvi posvečena. Ako se
je opravilo ali božji službi res nič ne zglaš-
tem je očitno spričano, da je župnik gosp.
dne 20. junija v tej zadevi čist in nedolžen.

Sv. Jurij v Sl. gor. Ker nam nekateri, ki
za boljše in učene računijo, ne dajo miru,
ramo tudi mi enkrat z njimi obračunati. Naš
kaplan si še ne morejo svojega vročega srca
sladiti zaradi volitev, zmajraj se tarnajo okoli
preganjajo ljudi, kateri nočejo popolnoma v
njihov rog trobiti, posebno pa preganjajo bralce
na tako priljubljenega „Štajerca“, kateri nam
vendar resnico pove. Veliko večjo jezo pa še ima
mežnar, kateri se že za vsemogočnega v št.
govorski fari računi. Niti mrtvih on pri miru
ne pusti. Ko je nedavno en bralec „Štajerca“
pustil, se je to ubogo od faranov odvisno člo-
veče izrazilo: „Zdaj naj „Štajerca“ bere.“ Ta
na, namreč kaplan in mežnar, bi že rada pri-
šli ljudi in njim naprej pisala, katere časniki
si smeli brati. Ali to vama povemo, da se grozno
vita in račune hrez nas delata, kajti mi sami
namo razsoditi, kaj smemo brati ali kaj ne,
samo tudi prepričani, da nam „Štajerc“ ne
škoduje, temveč nas poduča o različnih nam po-
sebnih rečeh. Zadosta dolgo smo čakali, da bi
podučljiv častnik izhajal in to imamo sedaj
„Štajercu“. Z vašimi lažnivimi časniki pa no-
mo nič opraviti imeti. Tudi ob priliki sv. birme
hotel naš mežnar prvo besedo imeti in se je
vnel, kakor da bi edino on določeval, kateri bi
me biti birmani ali kateri ne; čuda da se ga
ni vprašalo, kateri škof bi smeli birmati.
osebno čeden se pa naš mežnar dela, ako je
aka pravda ali tožba. On se ponaša, kakor da
je bil državni pravdnik in bi že rad sodbe
dal. Njegova dolga suknja, s katero hodi ka-
kak učenjak, mu nič ne pomaga, ker v glavi
ni nima. Morda bi našemu mežnarju samo toliko
na dimes povedali: bodi ponižen in ne tako
huden, kajti s tvojo neumnostjo — pardon —
neumnostjo ne bodeš nič dosegel. Farane pa, ka-
ter „Štajerca“ berejo, pusti pri miru in se ne
čez nje, ker se ti drugače bode pamet po-
polnoma zmešala. Obžalujemo samo našega časti-
nega gospoda župnika, kateri mir ljubijo,
da imajo take oskrbnike.

Jurijevci
Iz Sovjaka (občine Terbegovske). Naša oko-
na sliši pod občino Terbegovce, kateri predse-
posestnik Franz Vuk v Strigovskoj grabi.
lišti tega človeka napravila je v minulem letu
zadarmenja hišno preiskavo ter našla več reči,
kater si je njegov sin pri vojaki po nepostavnem
prisvojl in potem svojemu očetu pošiljal.

Treznost misleči občani so razsodili, da taki člo-
vek, pri katerem se spravlja sumljivo blago, ni
za predstojnika, in so radi tega mislili pri le-
tošnjih občinskih volitvah voliti odbor, kateri bi
zmožen bil, vsestransko zanesljivega moža po-
postaviti na občinski sedež. Ali naš stari pred-
stojnik, kateri bi, če bi le količjak misli, moral
itak predstojništvo odložiti, je delal noč in dan
za svojo suknjo ter hotel spraviti vse pod svojo
streho. Poznani dopisnik piše po „Slov. Gosp.“
o nekih „Bračkijancih“ itd. in hoče s tem našo
stranko posebno pa našega prejšnjega predstoj-
nika Janeza Vučina osramotiti s tem, da ga
imenuje „umirovljenega predstojnika“ itd. Ti
zbegano dopisunče, zapomni si enkrat za vselej
sledeče: Naš prejšnji predstojnik Janez Vučina
je bil in je še sedaj vseskozi pošten in zane-
sljiv mož. Brez posebnih šol postal je pri voja-
kih podčastnik in je kod taki bil veselje stari-
šem in celi rodbini. Ko je bil obč. predstojnik
je svoje naloge reševal izvrstno in nepristransko,
kar sedaj njegovi prej največji nasprotniki v
obče priznajo. Kar se tiče družega moža, kate-
rega imenuješ slovenskega Janeza, je ta tako
pošten, da še Ti dopisunče nisi vreden, da bi
njegova senca na tebe padla. Ljudje naše stranke
so poštenjaki od pet do glave! Tem možem se
ni treba pred ljudmi skrivati ali se njim radi
njihove preteklosti sramovati. To si zapomni, ti
zbegana ničla, ter pazi da mi vrbicem zopet ne
posiljemo prosa. Kake pesni pojejo naši vr-
biči, to Ti je gotovo znano.

Konjice. Konjiški narodnovci so pač lahko
ponosni na svojo elito. Dne 13. t. m. je zboro-
valo tamošnje kat. polit. društvo. Pristopila sta
tudi k temu društvu gg. August Kolšek in Fr.
Košar. „Slov. Gosp.“ pravi sam: „Pristopilo je
7 novih udov, med njimi tudi dva znana pri-
staša liberalne Narodne stranke gg. August
Kolšek, pravnik in Fr. Košar, tajnik posojilnice
v Konjicah. Iz gotovih vzrokov jih občni zbor
ni odklonil, a kako se njiju ravnanje strinja z
načeli, ki jih sicer imata, naj sodi sama javnost,
ki jih pozna. Ni nam treba ničesar dostavljati
k navedenim besedam, kajti zadosti jasno go-
vori. Pri tem zborovanju je tudi ta g. Kolšek
imel besedo, ter še celo neko resolucijo predlagal
„o nastavljanju učiteljev“. Naj torej tudi o
vrednosti njegovih besedij in sprejete resolucije
sodi sama javnost, ki pozna ta dva gospoda.

Novice.

Zahvala. Ob priliki moje tožbe, katero je
proti meni naperil celovski prvaški advokat dr.
Brejc in v kateri sem bil popolnoma oproščen,
dobil sem iz raznih krajev pismene čestitke na-
ših somišljenikov. Vidi se, kako je zadovoljen
ves napredni svet po Štajerskem in Koroškem,
da je zmigale resnica in da se porotniki niso
dali zlorabiti v prozorne namene političnih mo-
jih nasprotnikov. Zahvaljujem se tem potom
vsem, ki so mi k oprostitvi čestitali, najtopleje.
Naprednjaki naj bodejo prepričani, da mi ne
odnehamo, pa naj pride karkoli hoče. Odkrivali
bodem i znanprej vso farizejstvo in hinavstvo
prvaške gospode, pa čeprav se nas na vse mo-
goče načine zasleduje. Pravica nad vse! — V
Ptuj, junija meseca 1909. — Karl Linhart,
urednik „Štajerca“.

Torej kdo ima prav? Kadar smo mi nagla-
šali, da je edino pametno, ako se naše ljudstvo
na podlagi sporazumljenja in skupnega dela z
Nemci izobražuje, takrat so prvaški nasprotniki
zatulili, kakor da bi jih z bičom zadeli. In po-
stavili so se ti nasprotniki na stališče: Proč z
vsemi nemškimi šolami, znanje nemščine je greh
in narodno izdajstvo... Seveda velja to le za
vzbojno ljudstvo, le za kmete, obrtnike, delavce,
ne pa za prvaške duhovnike in uradnike, ki po-
stavljajo edino z znanjem nemščine bogati in
vplivni. Za-se zahtevajo prvaški voditelji znanje
nemščine... Semtertja uide pravokom kakšna
beseda, ki označi v javnosti njih dvojezičnost in
farizejstvo. Tako so se prvaki pri zadnjih de-
želnozborskih volitvah na Koroškem združili z
nemškimi klerikalci. Nabijali so celo za svoje
kandidate plakate v nemškem jeziku. Ko je neki
list koroškimi klerikalcem to očital, odgovoril je
„Š-Mir“ na dolgo in široko in dejal m. dr., da
v nekaterih krajih (kakor Prevalje) vsi Slo-
venci niti slovenskega jezika ne

razumejo. Prvaki so baje že na to mislili,
da bi izdajali v svoje nazadnjaške namene nemško
pisani list, ker slovensko ljudstvo njih zavite,
po kranjsko-hrvatskem kopitu udarjene sloven-
ščine ne razume. To je pač velezanimivo pri-
znanje prvakov, ki pa ne velja edino za Koroško,
marveč tudi za slovenske dele štajerske dežele.
Ljudstvo v teh krajih razume nemščino
bolje nego kranjsko slovenščino.
A še več: to ljudstvo hoče vsled tega tudi mirno
skupno sodelovanje na gospodarskem polju z
nemškimi sosedi. To ljudstvo hoče torej to, kar
zahteva naša stranka. In zato ravno bomo
gotovo zmigali!

Značajni Hribar. Kakor znano, je ljublan-
ski župan Hribar duševni vodja onih prvakihi
zagriženec, ki bi nas radi ali pod žeslo srbskih
kraljemorilcev ali pa pod rusko knuto spravili.
Seveda je gospodine Hribar tudi veliki „značaj.“
Kakor znano, bil je svoj čas le ponižni agent
in je takrat prav rad nemško govoril. Pozneje
seveda je postal ravnatelj „Banke Slavije“ in
bogve kaj še vse; zdaj govori v „vseh slovan-
skih jezikih“... Pred kratkem podal je dr.
Lampe zanimivo odkritje o Hribarju. Glasom
Lampetove izpovedi šel je Hribar svoj čas h
klerikalcu Pavšljarju v Kranj, ki se je nahajal
takrat v velikih denarnih zadregah. In glejte,
liberalni Hribar je ponudil klerikalcu Pavšljarju,
da mu pomaga iz vseh denarnih zadreg, to pa
proti proviziji 100.000 K. Prvič je torej iz tega
razvidno, da Hribarjevo „vseslovanstvo“ precej
dobro nese, kajti ako zasluži pri enem samem
„kšeftu“ 100.000 K, potem niso to mačkine
solze. Drugič pa je vprašanje: važno, od kje bi
vzel Hribar velikanske svote, ki bi jih potrebo-
val za Pavšljarja? Gotovo bi se pograbilo prva-
škimi denarnimi zavodom v žep. Kajti to je pri
prvakihi že navada: vbogi vložniki njih posojil-
nic so vedno tisti, ki plačujejo s krvavimi svo-
jimi krajcarji prvaške špekulacije in manevre.
Vseslovanške prvaške stranke pa so na vsak
način lahko vsele ter ponosne na svojega du-
ševnega voditelja, ruskega romarja Ivana Hribar!

Proti cesarju divjajo prvaški listi, na čelu
jim „Slovenski narod“ v Ljubljani. Kaj se je
zgodilo? No, avstrijski cesar Franc Jožef I. je
podaril 20 tisoč kron za zgradbo nemškega gle-
dališča v Ljubljani. Doslej je bilo namreč to
gledališče slovensko-nemško. Ali noznesna gonja
panslavističnih veleizdajalcev je vzrok, da se je
pričelo resno na zgradbo nemškega gledališča
misli. In avstrijski cesar je iz lastnega nagiba
in iz lastnega premoženja daroval v ta namen
20.000 kron. Zdaj pa divjajo prvaki in vpijejo
proti cesarju ter hujskajo proti habsburški kroni.
„Slovenski narod“ ima nesramnost, da piše n.
pr.: „Avstrijski cesar Franc Jožef I. ni še nikdar
daroval nobenega vinarja za kak slovenski na-
men“. Tako piše glavni list prvaške inteligence.
Vsakdo ve, da je cesar vedno prvi, kadar je
treba komu pomagati. Ko je bil velikanski po-
tres v Ljubljani, prišel je cesar sam tja in je
pomagal. In zdaj ga — psujejo prvaki. Ali
„Narod“ in za njim drugi prvaški listi tudi
grozijo. Tako piše ta list: „Tudi cesarjevo da-
rilo 20.000 K ne bo pomagalo nemškutarstvu
na Kranjskem, a v slovenskih srcih bo ostalo
vedno zapisano dejstvo tega darila.“ To naj po-
meni: prvaki se bodejo cesarja zapomnili, ga
bodejo zato sovražili, ker je daroval omenjeno
svoto. Zdaj so pokazali prvaki pač svojo pravo
naturu. Ne samo da so proti kronovinam, ne
samo da so proti Avstriji, ne, — oni se zdaj
že upajo javno proti sivolasemu ce-
sarju hujskati. In za take hujskače naj
bi se slovensko ljudstvo po Štajerskem in Ko-
roškem ogrevale?

Panslavistična mladina. Iz Ljubljane se po-
roča, da se je odkrilo med učenci slovenske
gimnazije zaroto, ki se je obračala zlasti proti
posameznim profesorjem. Več učencev se je že
zaprl. Našli so pri njih oestro nabasane revol-
verje. Preiskava se nadaljuje. — To so posledice
hujskajoče gonje Hribarjeve stranke. Soljarji z
revolverji, to je slika prvaške kulture!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Pod prisego in pred sodiščem so hote ali
nehote neresnico govorili! To smo zdaj
že v par številkah ponavljali. Kdo? No, priče,
ki so nastopile proti našemu uredniku zaradi